

A vibrant, high-angle photograph of a forest stream. The water flows over dark, wet rocks, creating small white rapids. The surrounding vegetation is dense and green, with many ferns visible in the mid-ground. The lighting is bright, suggesting a sunny day, with some shadows cast by the trees and rocks.

ОРГАНІЧНИЙ СВІТ АВСТРАЛІЇ

ПРИРОДНІ ЗОНИ

пустелі (>40%S)

савани і рідколісся

- гілеї (вологі екваторіальні ліси) (5%S)

перемінно-вологі ліси

твердо листі вічнозелені ліси та чагарники

- мішані ліси

області висотної поясності

Рослинний світ Австралії

Рослинний світ Австралії є бідним на види та дуже дивним.

- Дерева тут скидають не листя, а кору.***
- Ліси не дають тіні.***
- Крізь зарості пустель – скреби – доводиться пробиратися з сокирою.***

Евкалипт

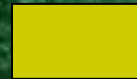

савани і рідколісся

Відомо 350 видів: від чагарників до дерев висотою до 150 м. Випаровує багато води.

Акація-мімоза

савани і рідколісся

Бан'ян – родич фікусів. Насіння бан'яну , яке затримується між гілками інших дерев, поширюють пташки. Насіння проростає, пускаючи корені, що чіпляються за дерево-господаря. Коріння щільно вкриває стовбур дерева і витісняє його. Так бан'ян займає місце іншої рослини.

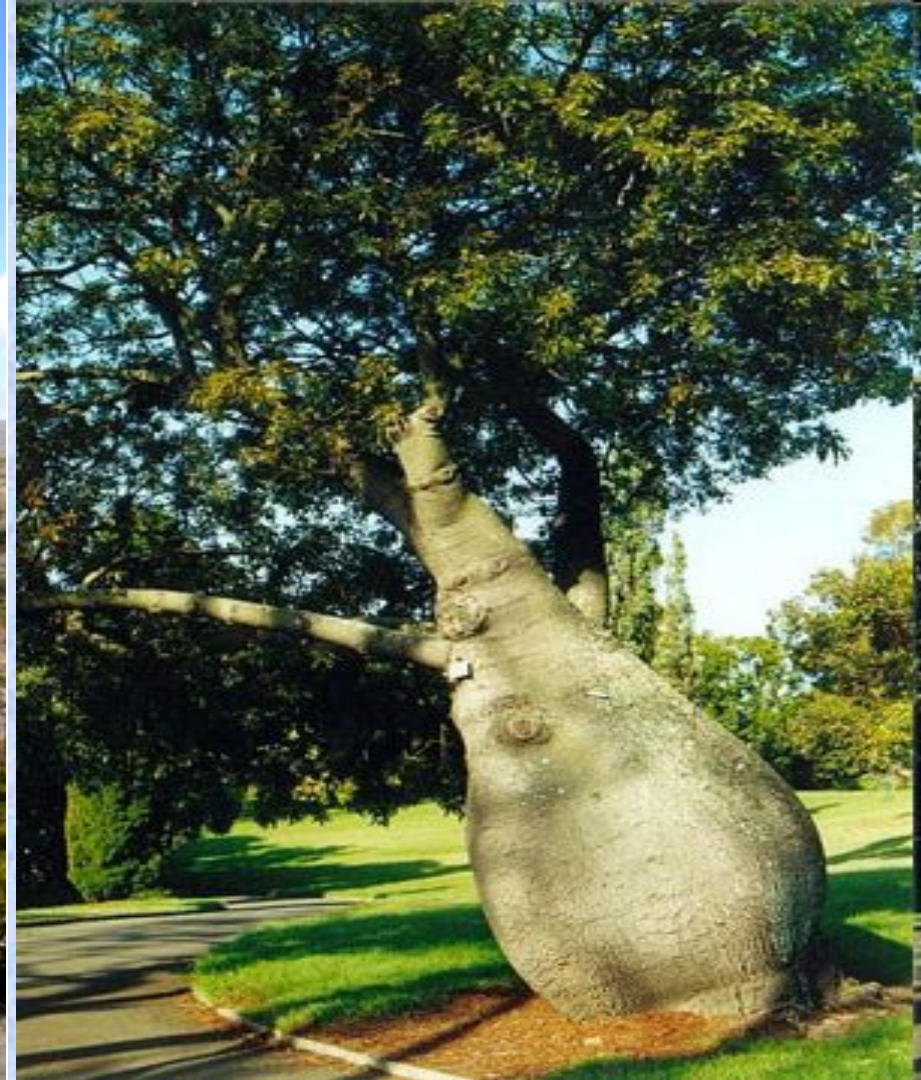
Дерева саван

Пляшкове дерево – брахіхитон подібне до африканського баобабу. Його товстий стовбур звужується доверху, нагадуючи пляшку.

 савани і рідколісся

Пляшкове дерево квітне
в австралійській савані

Пляшкове дерево

У стовбурі
рослина
нагромаджує
вологу у сезон
дощів, яку
витрачає у
сезон засухи.

савани і рідколісся

Цікавими є трав'яні дерева.
Це ендеміки Австралії.

Вони мають прямий короткий стовбур, увінчаний жмутком вузьких листочків, які стирчать в усі боки, неначе копиці сіна.

- Гілеї
(вологі екваторіальні ліси)

У вологих екваторіальних лісах
зростають деревовидні папороті

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ СКРЕБ

пустелі

Дивними є австралійські пустелі. Вони густо поросли чагарниками з евкаліпту та акацій. Такі зарості називають **скребом**.

В пустелях близько до поверхні підходять ґрунтові води. Цим і пояснюється існування тут буйної рослинності.

Тваринний світ

235 видів ссавців;

720 – птахів;

420 – рептилій;

120 – амфібій;

СУМЧАСТІ

Улюбленою твариною жителів Австралії,
особливо дітей, є коала

A koala is shown clinging to a tree trunk in a forest. The koala is light grey with a large black nose and is looking towards the camera. The background is a dense forest with green foliage.

Коала (“сумчастий ведмідь”)

*Живе в евкалиптових
лісах на деревах.
Довжина тіла 60-80 см,
маса до 16 кг.*

Активним є вночі.

Вдень нерухомо сидить.

Народжує дитя, яке живе в сумці 6-7 місяців, а потім ще довго на спині матері.

Кенгуру

Сірий кенгуру

Деревний кенгуру

Велетенський кенгуру

Живе на рівнинах.
Має зріст до 2,5 м..

Пересувається стрибками (до 10 м в довжину!)
зі швидкістю до 50 км/год.

Народжує по 1-2 недоношені дитини, довжиною 3 см, які ще 8 місяців живуть в сумці матері.

A photograph of a wombat standing in a forest clearing. The wombat is dark brown and has a stocky, rounded body. It is facing right. The ground is covered with green grass and fallen leaves. In the background, there are trees and ferns.

Вомбат

Землерійна лісова тварина, розміром з борсука: 67-105 см. Живе у глибоких норах. Веде нічний спосіб життя. Травоїдний. Самиця народжує 1 дитинча, яке виношує у сумці

Вомбат -добродушний товстун. З усіх сумчастих тільки в нього є два зуби-різці зверху і знизу, як у гризунів. Лапи з кігтями: ними він риє довгі (до 40 м) коридори до нори.

Ззаду, нижче спини, у вомбата є свого роду щиток - щоб ворог не вхопив. А захищається він, наносячи удари головою, як баран. Їсть траву, молоду кору, гриби. Особливо любить осоку

Сумчастий вовк

Хижа сумчаста тварина, що жила на о. Тасманія. Мав худорляве тіло, довжиною 1-1,3 м, з масивною головою, довгими ногами та прямим хвостом (50-60 см). Живився невеликими ссавцями. Останній раз був помічений у 1961 р.

Сумчастий мурахоїд

З'їдає за день до 20 тисяч термітів.

Цілими днями він винюхує землю, щоб знайти житло цих комах.

Знайшовши здобич, тварина сідає на задні лапи та розгрібає землю, щоб просунути всередину свій довгий язик.

Сумчасті медоїди менші за мишей. Їх довжина 7-8 см, хвіст – 9-10 см, маса 13-17 г. Це єдині з сумчастих, які харчуються пилком, злизуючи їх язиком, як пензлем. Довга мордочка слугує трубкою для втягування нектару.

Не зважаючи на назву меду не їдять. Живуть на деревах у гніздах. Народжують до 4 дитинчат, які важать 2-6 мг. У сумці вони сидять до 8 тижнів.

**Сумчасті медоїди
(опосуми-медоїди)**

Сумчастий диявол

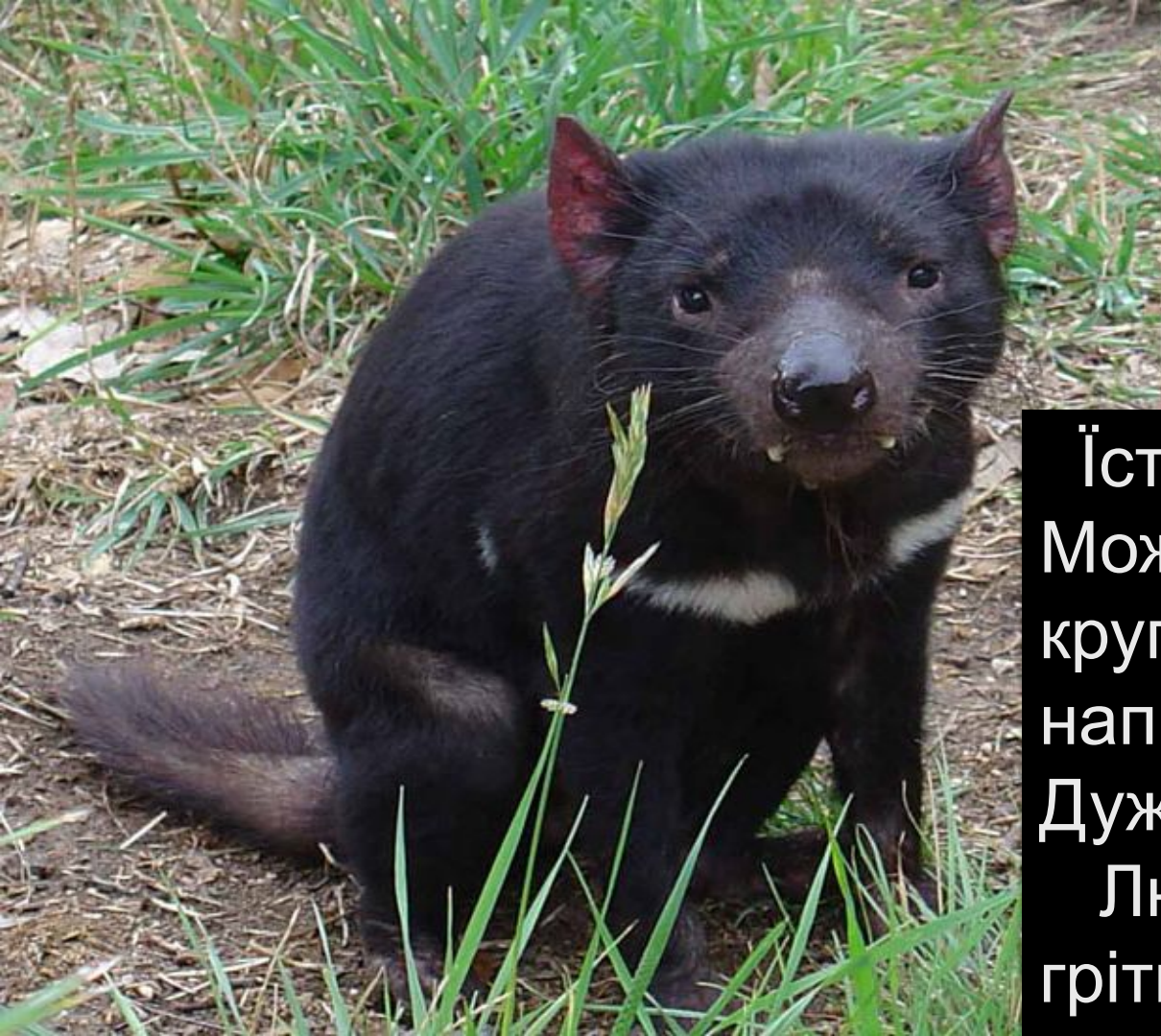
Називають його “лісовим драконом”. Живе на о. Тасманія. Має гострі зуби та кігті. Живиться переважно мертвечиною. Вночі полює на дрібних тварин. Здобич жадібно з'їдає, не залишаючи навіть шматочка.

Сумчастий диявол

Сумчастий диявол - кровожерливий хижак. Його зловісний голос нагадує плаксиве бурчання, що змінюються потім хрипким кашлем.

Веде наземний спосіб життя, полює вночі на кенгурових щурів, дрібних кенгуру, папуг.

Сумчастий диявол

Їсть також жаб, раків.
Може напасти на звіра
крупніше себе -
наприклад на вівцю.
Дуже охайний.

Любить купатися і
грітися на сонці.

Сірий опосум – нічний мешканець пустель

**ЯЙЦЕКЛАДНІ
ССАВЦІ**

Ехидна

Ехидна – невелика сумчаста тварина. Вдень єхидна спить, а вночі йде шукати мурах, термітів, хробаків. Здобич викопує лопатоподібним кігтями навіть з-під важких каменів, згортаючи їх з місця.

Єхидна

Має довжину тіла до 40 см, важить 2,5-6 кг. Живиться мурашками та термітами, злизуючи їх довгим язиком. Відкладає 1 яйце, яке самиці виношує в сумці.

Єхидна

Викине довгий липкий язик, схопить здобич – і в рот. Від ворогів єхидна захищається голками, при небезпеці згортається, як їжак.

Качконіс

Лише в Австралії живуть найпримітивніші ссавці - яйцекладні. Перших європейців надзвичайно здивувала тварина - "гібрид" качконіс, яка поєднувала в собі трьох звичних тварин.

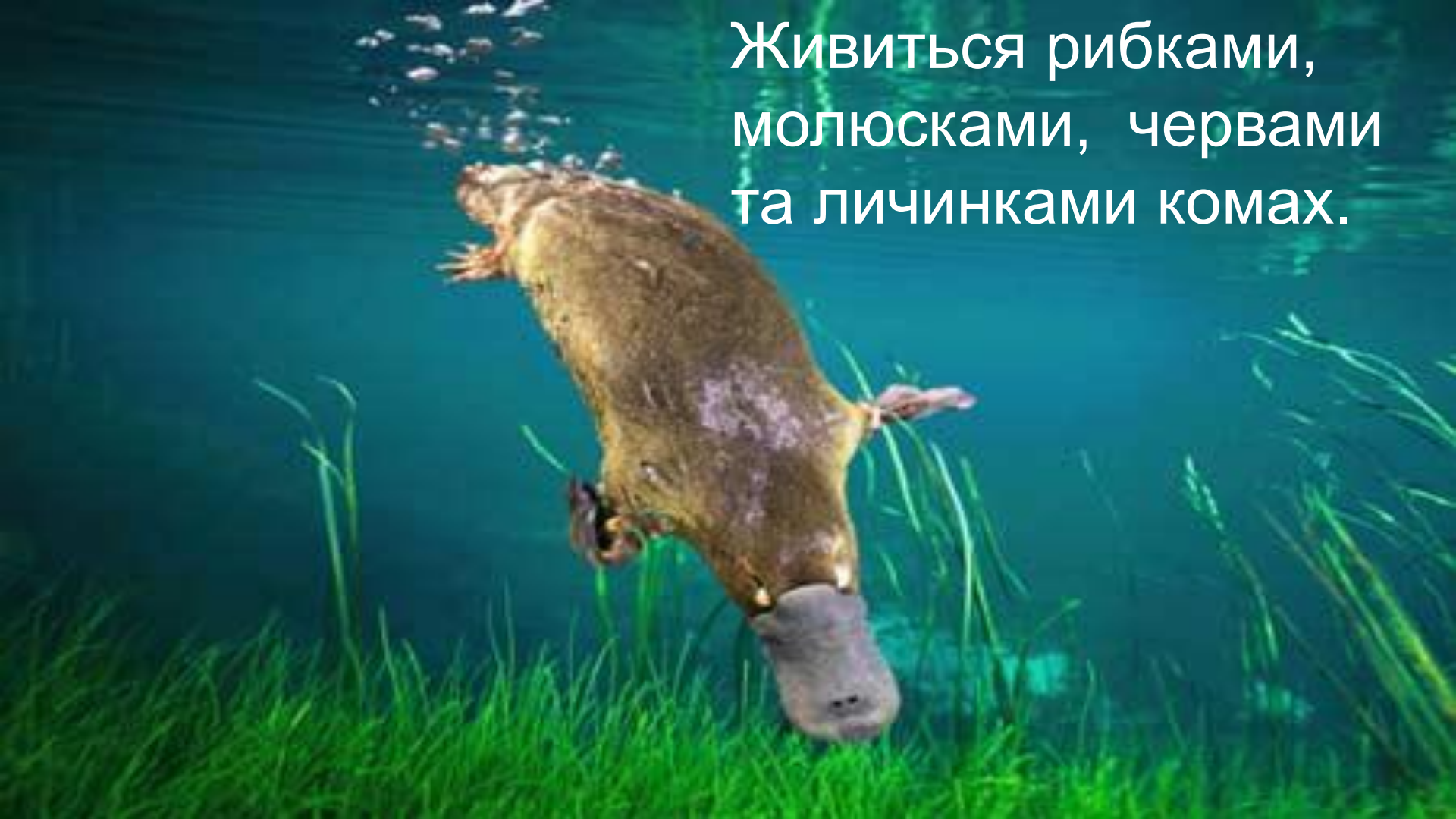

Качконіс

Відкладає 2 яйця, які висиджує 9-10 діб.
Важить до 2кг, довжина тіла 30-45 см.
Лапи з перетинками та ніс, що нагадує качиний.

Живиться рыбками,
моллюсками, червами
та личинками комах.

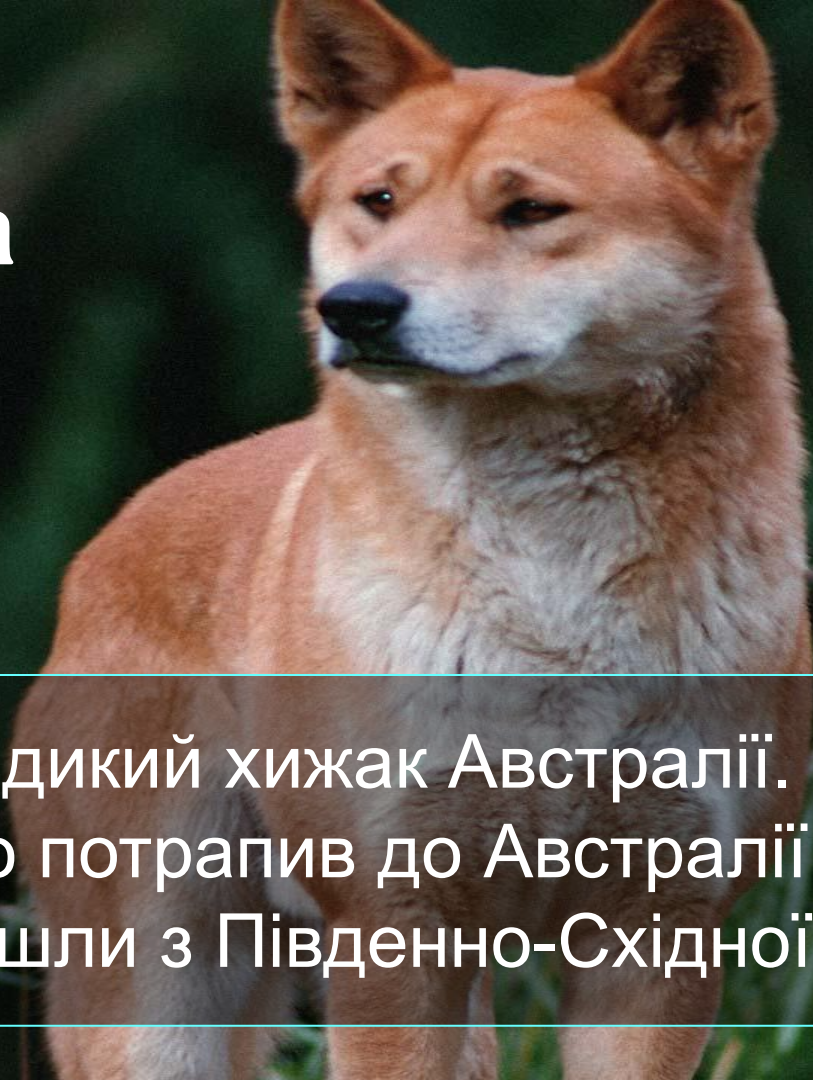

Серед тварин єдиним вищим ссавцем,
схожим на звичних нам тварин, є дінго.

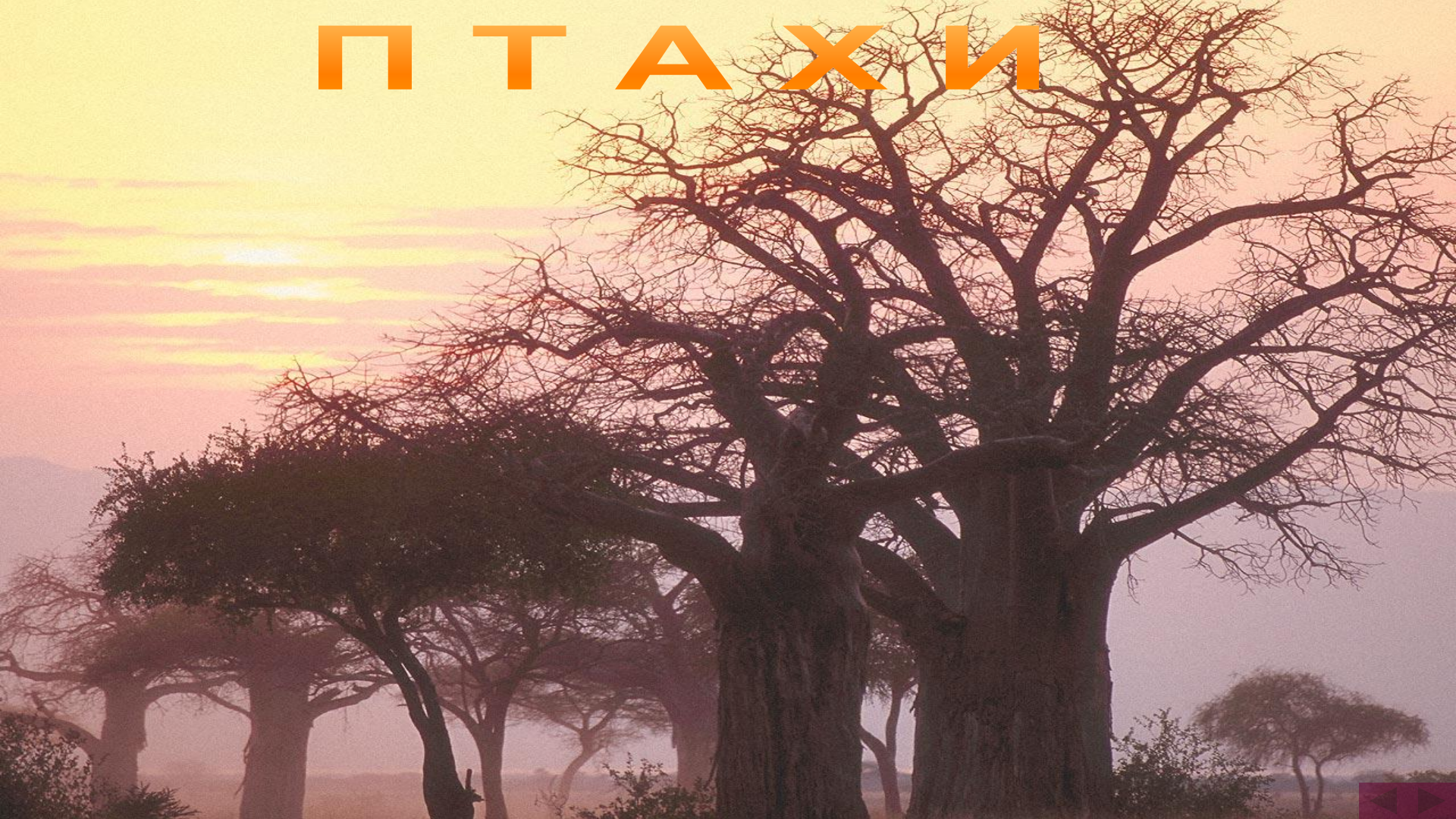

Дикий собака динго

Динго – дикий хижак Австралії.
Можливо потрапив до Австралії з людьми,
що прийшли з Південно-Східної Азії.

П Т А Х И

Казуар

Дуже великий нелітаючий птах: його маса досягає 50-100 кг, зріст 1,5-2 м. Ноги сильні. Внутрішній палець має кіготь довжиною до 12 см, яким казуар може вбити

Добре бігає, розвиваючи швидкість до 50 км/год. Вміє плавати. Стрибає до 1,5 м у висоту. Самиця відкладає 3-6 яєць, масою 500-650 г кожне. Їх протягом 2-х місяців насиджує самець. Він же піклується про пташенят.

Казуари живуть у лісах північного сходу Австралії та на острові Нова Гвінея.

Назва птаха у перекладі з мови папуасів означає “рогата голова”. Завдяки “рогу” на голові казуар продирається крізь підлісок під час бігу та розгрібає опале листя у пошуках їжі. Харчується фруктами, грибами, комахами, зміями, молюсками, жабами. Ковтають камені для перетирання їжі у шлунку.

Австралійський ему

Птах висотою 1,5 м і вагою 50 кг.
Крила едорозвинені:
ему ними не користується.

ему

Самиця відкладає
10-12 яєць,
які насиджує тільки
самець.

ему

Ему менший за своїх далеких родичів з Африки і Південної Америки.

Австралійський
ему

Африканський
страус нанду

Зимородок кукабарра

Живе у норах глибиною до 1 м на схилах урвищ.
Має дивну здатність імітувати голоси різних тварин.

Зимородок кукабарра

Ловить рибу, плазунів,
а також дрібних ссавців.
З сильним криком, як
стріла носитья над водою,
вишукуючи здобич.

A fluffy brown kiwi bird is shown in a close-up shot, standing in a forest. The bird has a long, straight, pinkish-brown beak and is surrounded by green foliage and ferns. The background is slightly blurred, showing more of the forest environment.

КИВІ

Живе у Новій Зеландії.
Має міцні ноги та довгий дзьоб із ніздрями на його вершині.

КИВІ

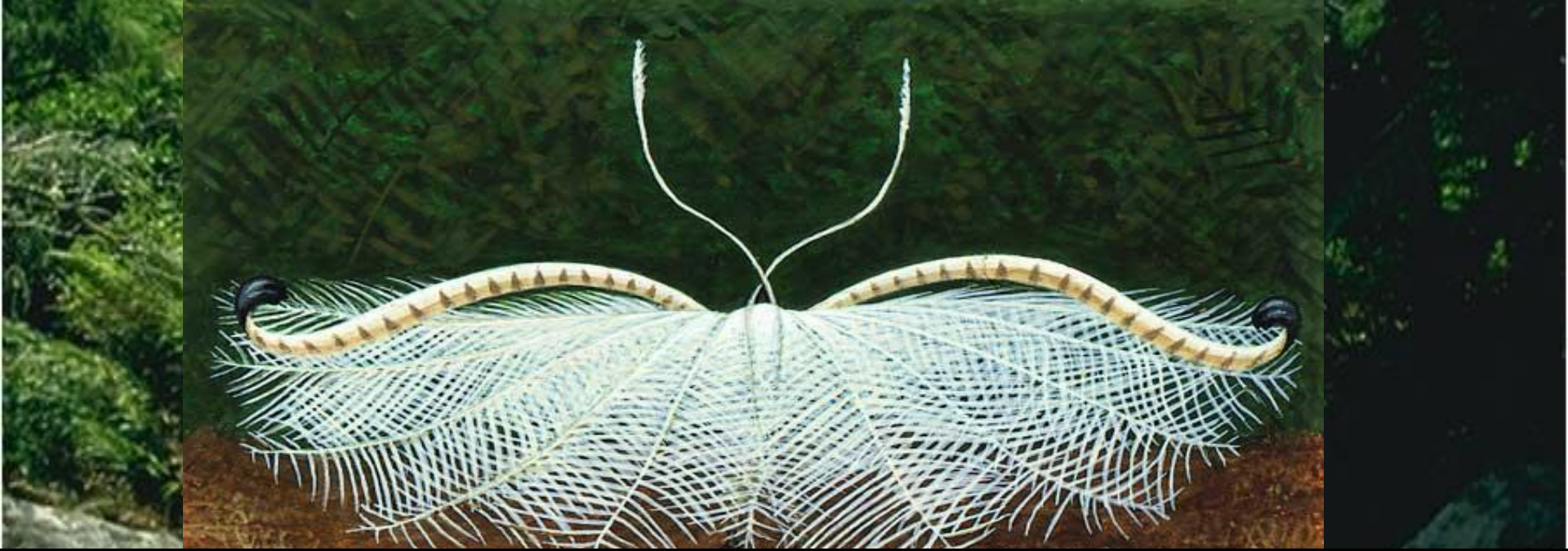

Вдень спить під деревами, а вночі шукає у землі здобич. Відкладає 1 яйце, яке насиджує самець. Птах важить до 2,5 кг.

Райські птахи

У XVI ст. супутники Ф. Магеллана привезли до Європи опудала дивних за красою птахів, яких назвали “райськими”. Птахи невеликі: найбільші з ворону.

Прекрасні райські птахи, назва яких говорить сама за себе. Лірохвости названі помилково, тому що вони не складають свій хвіст у вигляді ліри. Всі свої 16 пір'їн хвоста вони розправляють по всій ширині, ховаючись за ним (як це зображено на одній із монет Австралії).

Райські птахи графа Раггі

На гілках дивно розгойдуються, важно надуваються, крутяться, наче демонструючи свою красу. Голоси дуже потворні. Самиця насиджує 1-2 яйця. Живляться комахами, червами, слимаками, насінням, плодами рослин

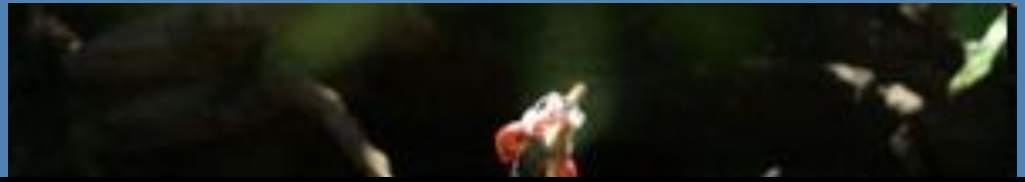
Сміттєві кури

Сміттєві кури ведуть наземний спосіб життя. Розміром вони з індика або трохи менші. У них великі ноги з сильними пальцями.

Злітають ці птахи, тільки коли злякаються, і відразу сідають на найближче дерево.

Сміттєва курка

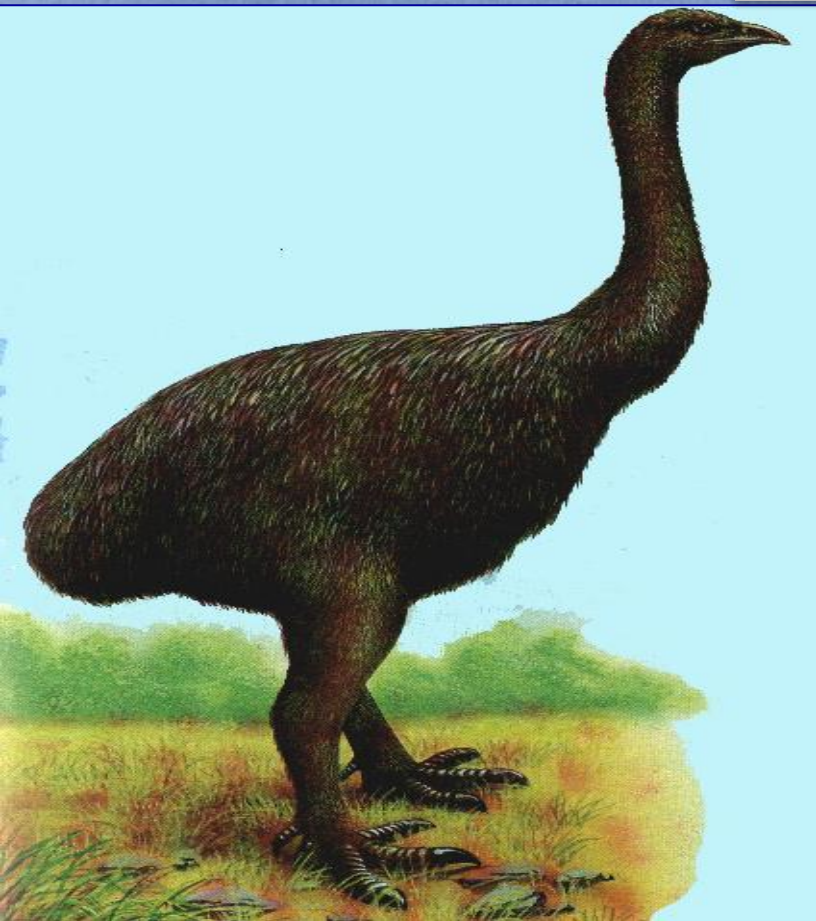

А відомі вони тим, що єдині серед птахів на Землі не насиджують яйця і не піклуються про пташенят. Гнізд теж не будують. Замість цього півень старанно згрібає у величезну купу листя, пісок, землю. А коли це все починає гнити і температура в ній підвищується, він контролює нагрівання: розкидає верхівку, якщо необхідно купу охолодити, і додає листя або піску, коли потрібно, щоб стало гарячіше. Нарешті потрібна температура «інкубатора» досягнута, і тоді півень допускає до нього курку. Вона відкладає яйці. Курчата, коли вилупились, розбігаються і живуть самотійно.

Температура всередині такого “інкубатора” зростає до $+35^{\circ}\text{C}$. Самець періодично занурює голову в середину такого гнізда і перевіряє температуру, а потім знімає чи добавляє листя або пісок.

Моа – вимерлий птах-велетень

Ще 200 років тому у Новій Зеландії мешкали велетні моа.

Найбільші з них досягали висоти 3 м і важили 250 кг. Вони відкладали яйця вагою до 12 кг, що в 10 разів більше за страусові.

Жили моа по 300-400 років.

Моа мали смачне м'ясо, через яке їх знищували маорі – корінне населення островів.

Мабуть у 1700 р. моа вже перестали існувати як вид

Величезна різноманітність папуг (хвилясті папуги, лорі, лорікети, німфи, какаду, розелла,).

Хвилястий попугай

Попугай какаду

Найяскравіші гнізда споруджує атласний шалашник.

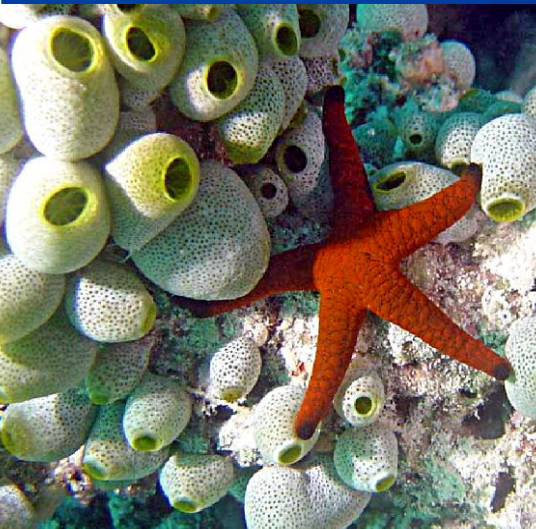
Великий бар'єрний риф

Унікальна природа прибережних вод та Великого бар'єрного рифа. Вражають кольори організмів, які тут живуть.

У теплих екваторіальних і тропічних водах на невеликих глибинах спостерігається величезна різноманітність теплолюбивих риб, придонних організмів (коралів, молюсків, морських зірок, крабів)

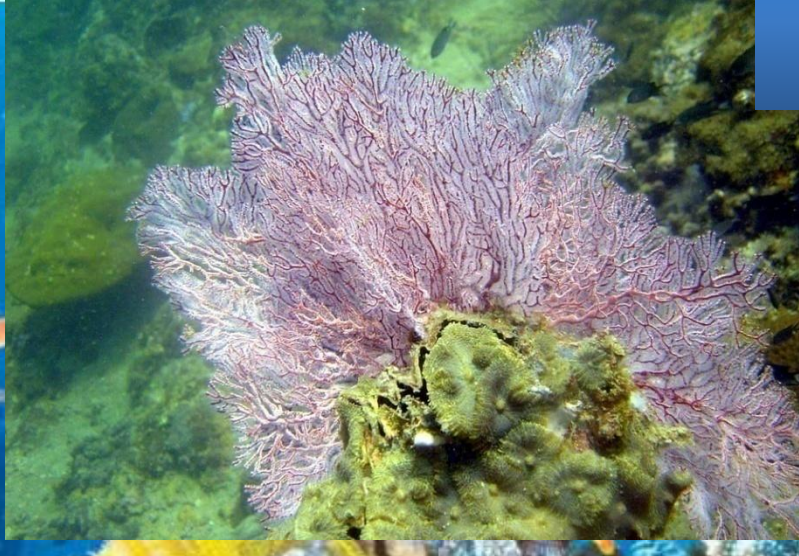
Морські

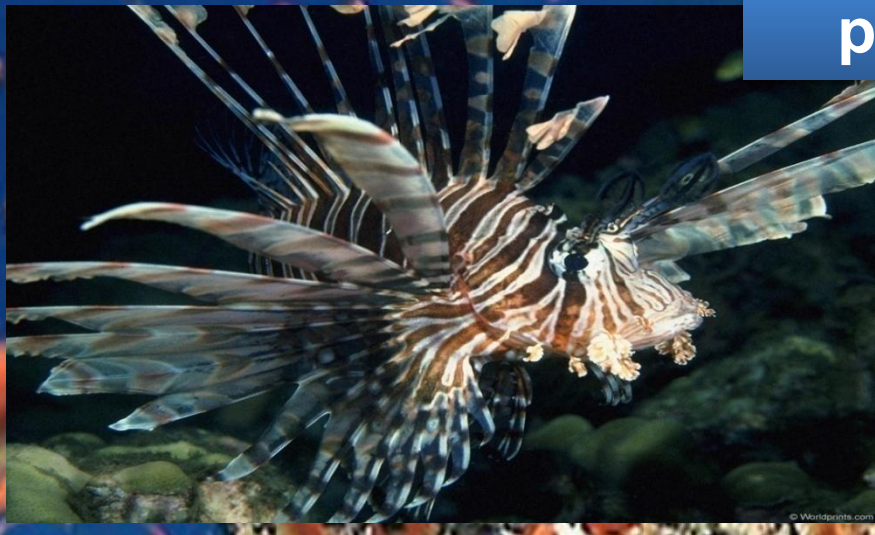
Морські їжаки

корали

риби

МОЛЮСКИ

краби

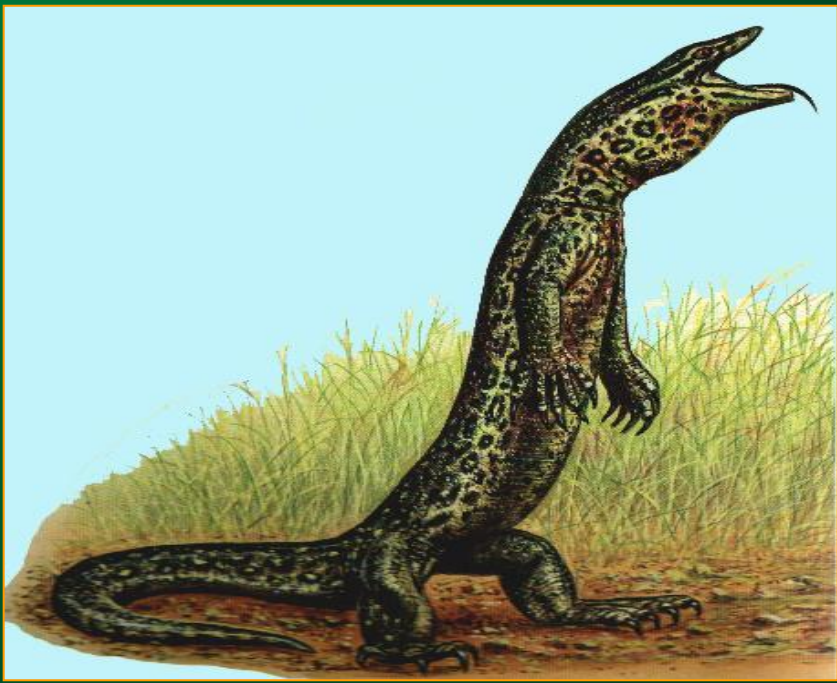
ПЛАЗУНИ

П'ятнистий пітон

Австралійський крокодил

Варан Гульда

Ящірка довжиною 1,5 м. Вночі іде на полювання.
Ловить дрібних гризунів та птахів.

При небезпеці встає, спираючись на хвіст,
і загрозово розкриває пащу.

Плащоносна ящірка

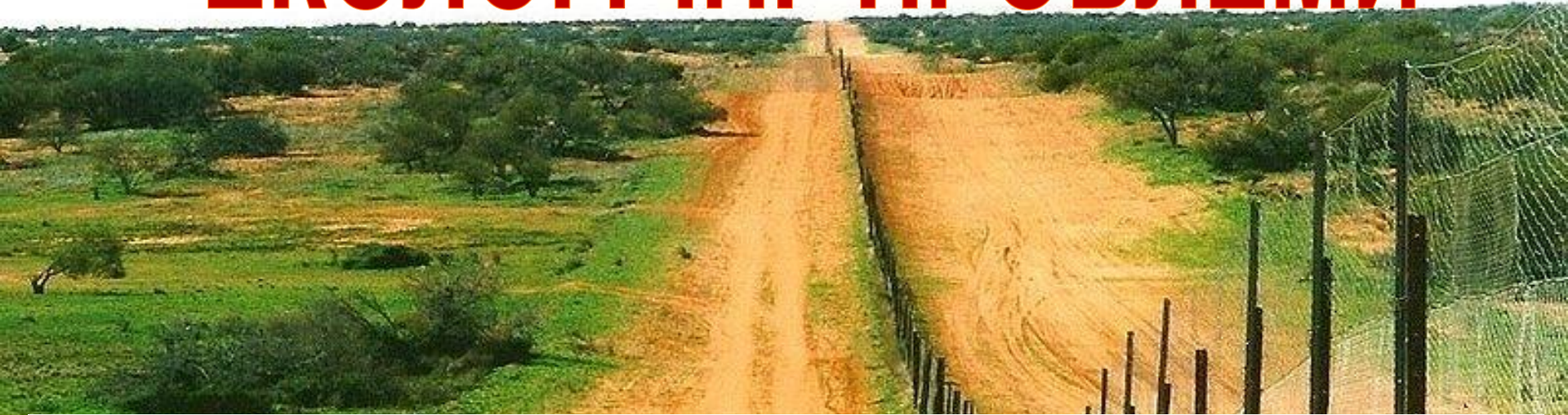
Її ще називають “австралійським драконом”. Потурбована ящірка сичить, роздуває мішки за плечима і швидко тікає та задніх лапах.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Господарське освоєння Австралії загрожує існуванню унікальної рослинності та тваринного світу материка. Тут інтенсивно іде випасання овець, розвиток промисловості та туризму.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Для охорони вразливої австралійської природи створено багато природоохоронних територій. Зокрема це національний парк Косцюшко, парк Грейт-Вікторія-Дезерт, підводний парк Великого Бар'єрного рифу.

Завдання: віднайдіть на карті та з'ясуйте в якій природній зоні ростуть **рослини**

Акація

Евкаліпт

Пляшкове
дерево

Трав'яне
дерево

савани

Завдання: віднайдіть на карті та з'ясуйте в якій природній зоні живуть **тварини**

вombat

єхидна

Собака
динго

крокодил

савани

диявол

твердо листі вічнозелені ліси та чагарники

качкодзьоб

кукобара

коала

какаду

**гілеї (вологі
екваторіальні ліси)**

**перемінно-вологі
ліси**

Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р. Географія:
Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх
навчальних закладів:
Навчально-методичний посібник
К.: Літера ЛТД, 2007.

Кобернік С. Г. Географія : підруч. для 7 кл.
загальноосвіт. навч. закл. / С, Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко.
К: Грамота, 2015. — 288.

Географія: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл.
/ В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова. — Київ: Генеза, 2015.

20.11.2015